

Devlet Koruması Altındaki İşitme Engelli ve Sağır Çocuklar *ile* Aktif Diyalog

f /Dem-Başkasının-Yarını-Ol

@DemDerneği

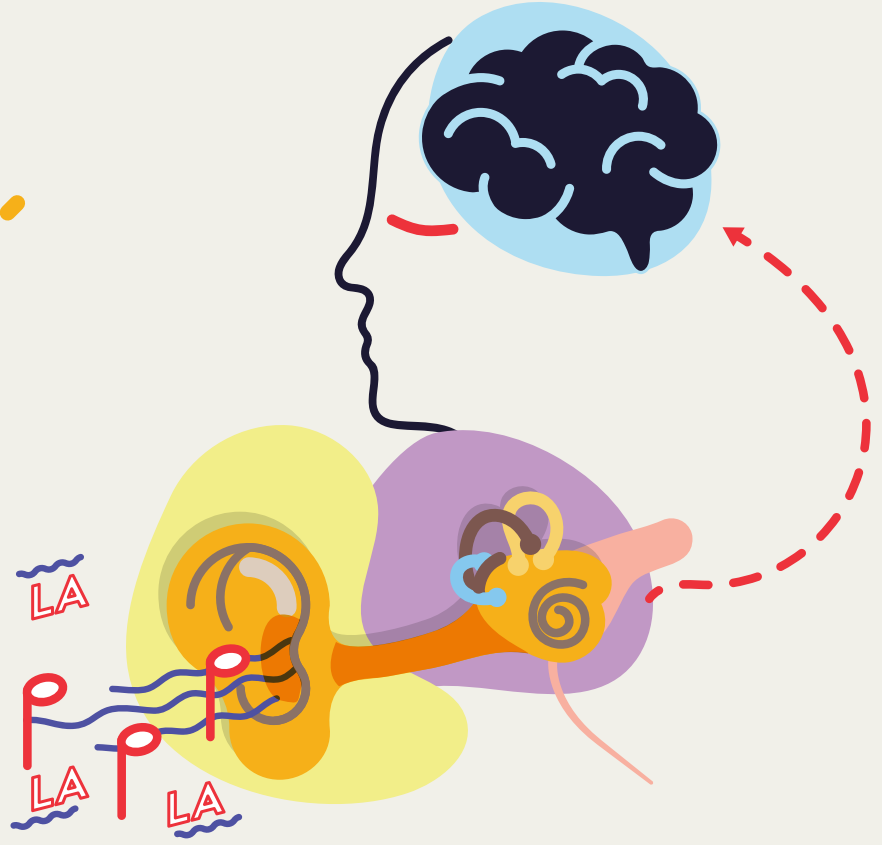
demderneği

info@demdernek.org

0530 136 0217

Bu kitapçık devlet koruması altındaki işitme engelli ve sağır çocukların bireysel ihtiyaçları doğrultusunda birincil yaşam alanlarında uygun, nitelikli ve aktif diyalog alanlarının yaratılmasını teşvik etmek amacıyla hazırlanmıştır.

İŞİTME & İŞİTME KAYBI

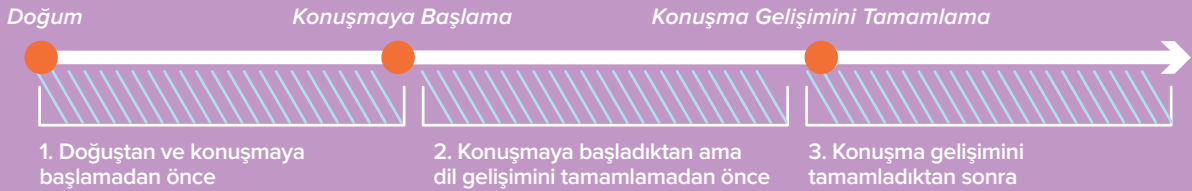
İşitmenin gerçekleşmesi için bir sesin var olması, bu sesin insan kulağının alabileceği frekans ve şiddet sınırları içerisinde kulağa erişmesi; kulaktaki dış, orta ve iç bölümleri aşarak merkeze ulaşması ve merkezce algılanması gerekir.

Bu süreçte meydana gelen herhangi bir aksama durumunda işitme engeli ortaya çıkabilir.

İşitme kaybı çocuklarda özellikle konuşma becerisini ve sözel dil gelişimini etkiler. Bunun yanı sıra sosyal, duygusal ve zihinsel gelişim de farklı derecelerde etkilenir.

Bir çocuğun işitme kaybından nasıl ve ne kadar etkileneceği işitme kaybının ne zaman ortaya çıktığına, tipine ve derecesine; benimsenecek yaklaşımlara ve yapılacak çevresel düzenlemelere bağlıdır.

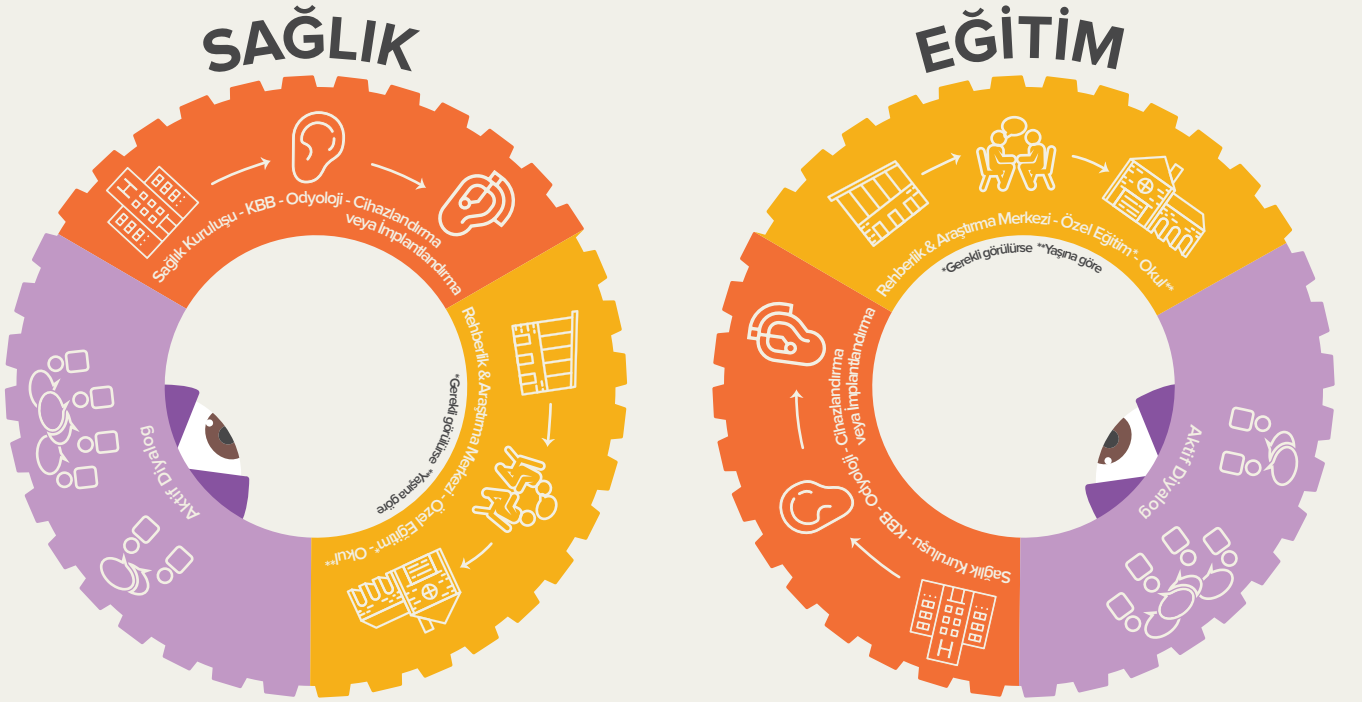
İşitme kaybı konuşmayı kazanma dönemine göre üç farklı bölümde incelenir:

Dili kazandırmak için en kritik dönem **0 ile 6 yaş** aralığıdır. Yani konuşma gelişimini tamamlamadan önceki dönemdir. Ana dil kazanımı için en kritik dönem yaşamın **ilk 2-3 yılıdır**. Dil edinimi ve kazanımı dönemi insanın sosyal bir varlık olmasını sağlayan iletişim için en temel basamaktır. İşitme kaybı olan çocuğun işitme kaybı tanısı ve sonrasında bireysel ihtiyacına uygun olarak belirlenecek sağlık ve eğitim yaklaşımı ile nitelikli birincil yaşam ortamı desteği ne kadar gecikirse, dil edinimi için de o kadar geç kalınır. Bireyin dil öğrenme süresi uzar. Bu nedenle erken tanı, erken benimsenen bireyin ihtiyacına uygun yaklaşımlar ve birincil yaşam alanındaki destek çok önemlidir.

İŞİTME KAYIPLI ÇOCUĞUN GELİŞİMİNE YÖN VERMEK

İşitme kaybı olan bir çocuğun gelişimine yön verecek üç temel alan vardır: Sağlık, Eğitim ve Birincil Yaşam Alanı

İşitme kayıplı çocuklar heterojen bir gruptur. Her bir çocuk, çocuğun işitme kaybı ile ilişkili ihtiyaçları ve buna bağlı olarak sağlık, eğitim ve birincil yaşam alanında benimsenecek yaklaşımlar farklıdır.

Ortak olan işitme kaybı olan çocuğun gelişiminin desteklenmesi için bu üç alan arasındaki aktif diyalogun çok önemli olduğudur.

AKTİF DİYALOG SORUMLULUĞU

Çocuğun ihtiyaçlarına göre benimsenmiş en doğru yaklaşım uygulanmadan ve birincil yaşam alanının nitelikli desteği olmadan çocuğun akranlarıyla eşit bir şekilde gelişim göstermesi beklenemez.

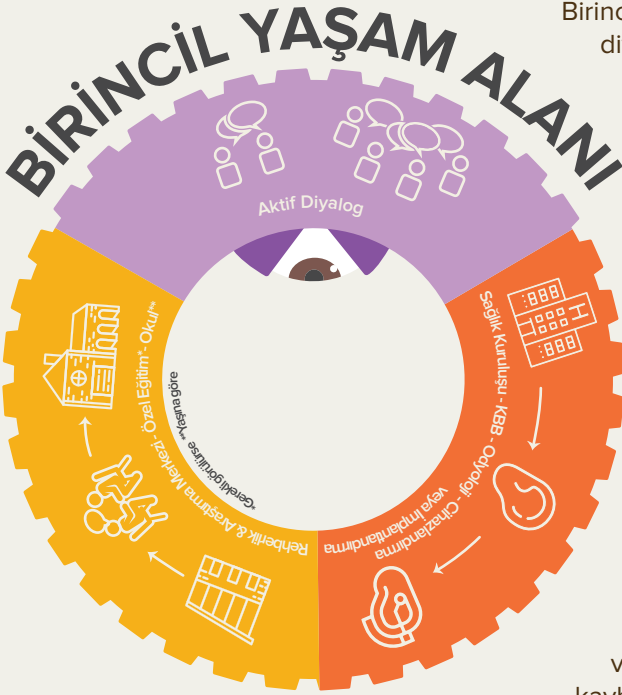
Birincil yaşam alanı, öncelikli olarak alanlar arasındaki aktif diyalogu sağlamaktan sorumludur. İşitme kaybı olan bireyin gelişimsel ihtiyaçları hakkında bilgi akışını ve takibini sağlamalıdır.

Ayrıca, işitme kaybı olan bireyin birincil yaşam ortamındaki diğer bireyler ile uygun ve aktif diyalog ortamını sağlık ve eğitim alanında bireyin ihtiyacına uygun olarak belirlenmiş yaklaşımlara paralel olarak sağlamalıdır.

Birincil yaşam alanındaki aktif diyalog ortamı, işitme kaybı olan çocuğun birincil yaşam alanındaki diğer bireyler ve çocuklarla doğrudan iletişim kurabilmesini sağlayacak; çocuğun dil gelişimini nitelikli, deneyimsel ve uygulamalı olarak destekleyecektir.

İşitme engelli ve sağır çocuklar ile aktif diyalog ortamında kullanılacak, ilişki kurmalarını sağlayacak ve onları sosyal bir varlık haline getirecek dil işitme kaybı olan bireyin ihtiyacına göre Türkçe veya Türk İşaret Dili olabilir.

Birincil yaşam alanı içerisinde aktif diyalog alanlarının var olabilmesi için bazı diyalog yaklaşımların bilinmiyorsa kazandırılması, gerekliyse eğitim alınması ve bazı çevresel düzenlemelerin yapılması gerekli olabilir. Bu yaklaşımların geliştirilmesi, ilgili eğitimler ve çevresel düzenlemelerle ilgili olarak uzman görüşleri alınmalıdır.

AKTİF DİYALOG ORTAMI İÇİN KAZANIM ODAKLI ETKİNLİK SERİSİ ÖNERİSİ*

Dün - Bugün - Yarın

Üç gün art arda her biri farklı bir günde gerçekleştirilecek şekilde üç farklı mekanda düzenlenecek, ilgili çocuk grubunun yaşı ve diğer ilgili olabilecek özellikleri de göz önünde bulundurularak birbirinden ayırt edilebilecek özellikleri bulunan üç etkinlik planlanır. Örneğin bu üç etkinlik sırasıyla basketbol oynama gitmek, oyuncak müzesini ziyaret etmek ve sinemaya gitmek olabilir.

Üç gün sürecek bu kazanım etkinliği serisi sırasında birinci etkinlik ve her etkinlik öncesinde çocuklara "Bugün ne yapacağız?" sorusu yönlendirilir ve soruyla birlikte ilgili etkinlik için gidilecek mekanın fotoğrafı gösterilir. Sohbet edilir, bilgi verilir.

1. GÜN

Mekana gidilir, diğer bireyler ile paylaşımların olduğu ve aktif diyalog ortamının yeni öğrenimler ile birleştiği etkinlikte fotoğraflar çekilir. Bu fotoğraflar sonrasında eğitim materyali olarak kullanılır.

Birinci günün etkinliğinin sonunda bir sonraki gün için planlanan etkinliğin mekanının fotoğrafı gösterilir ve "Bu akşam uyuyacaksınız, uyanacaksınız ve yarın olacak."

Yarın ... gideceğiz." yönlendirmesi ile birinci gün sonlandırılır.

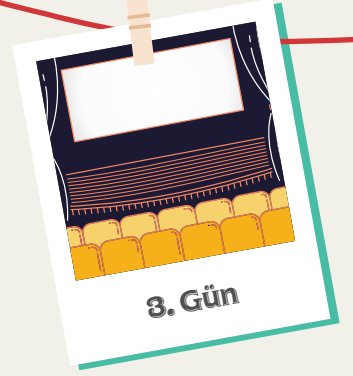
2. GÜN

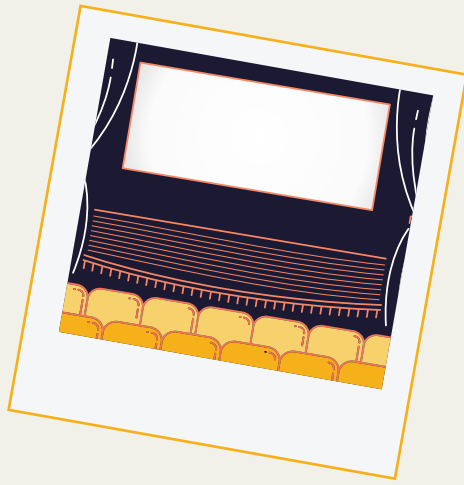
İkinci gün öncelikle birinci günün etkinliği sırasına çekilen fotoğraflar gösterilir ve "Dün nereye gittik?" veya "Dün ne yaptık?" gibi önceki günün etkinliği hakkında iletişim kurulur.

Sonrasında o gün gidilecek mekanın resmi gösterilir ve bir önceki günde olduğu gibi "Bugün ne yapacağız?" sorusu yönlendirilir. Soruyla birlikte ilgili etkinlik için gidilecek mekanın fotoğrafı gösterilir. Sohbet edilir, bilgi verilir.

Mekana gidilir, diğer bireyler ile paylaşımların olduğu ve aktif diyalog ortamının yeni öğrenimler ile birleştiği etkinlikte fotoğraflar çekilir. Bu fotoğraflar sonrasında eğitim materyali olarak kullanılır.

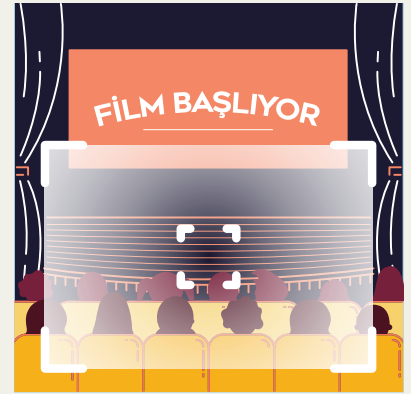
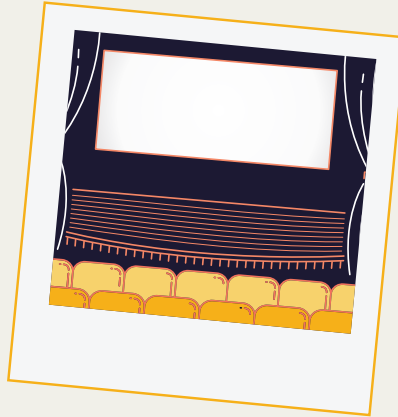
Birinci günden farklı olarak, üç mekanın fotoğrafları dün, bugün ve yarın sırasına göre dizilir ve gösterilir. Sorular sorulur. “Dün nereye gittik?” veya “Dün ne yaptık?” gibi önceki günün hakkında iletişim kurulur. “Bugün nereye gittik?” veya “Bugün ne yaptık?” gibi o gün gerçekleştirilen etkinlik hakkında sohbet edilir.

Son olarak üçüncü gün etkinliğinin mekanın fotoğrafı gösterilir “ Bu akşam uyuyacaksınız, uyanacaksınız ve yarın olacak. Yarın ... gideceğiz.” yönlendirmesi ile ikinci gün sonlandırılır.

3. GÜN

Üçüncü gün öncelikle ikinci günün etkinliği sırasında çekilen fotoğraflar gösterilir ve “Dün nereye gittik?” veya “Dün ne yaptık?” gibi önceki gün hakkında iletişim kurulur.

Sonrasında o gün gidilecek mekanın resmi gösterilir ve bir önceki günde olduğu gibi “Bugün ne yapacağız?” sorusu yönlendirilir ve soruyla birlikte ilgili etkinlik için gidilecek mekanın fotoğrafı gösterilir. Sohbet edilir, bilgi verilir.

Mekana gidilir, diğer bireyler ile paylaşımların olduğu ve aktif diyalog ortamının yeni öğrenimler ile birleştiği etkinlikte fotoğraflar çekilir. Bu fotoğraflar sonrasında eğitim materyali olarak kullanılır.

Üç gün boyunca çekilen fotoğraflar gerçekleşme sırasına göre yan yana dizilir ve “İki gün önce ne yaptık?”, “Dün ne yaptık?”i “Bugün ne yaptık?” soruları çerçevesinde sohbet edilir. Böylelikle, zaman kıyaslama ve sıralama ile ilgili kazanımlar gerçekleşir.

başkasının
yarını ol

 /Dem-Başkasının-Yarını-Ol

 @DemDerneği

demderneği

 info@demdernek.org

 0530 136 0217